

Ο ΑΓΙΟΣ ΟΣΙΟΜΑΡΤΥΣ ΠΑΦΝΟΥΤΙΟΣ και οί συν αὐτῷ

546 μάρτυρες

Η ΜΝΗΜΗ ΤΟΥ ΣΤΙΣ 25 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

Στις 25 Σεπτεμβρίου γιορτάζουν δύο συνώνυμοι άγιοι με τό όνομα Παφνούτιος. Ο ένας είναι ο πατέρας της άγίας Ευφροσύνης, ο όσιος Παφνούτιος, πού έκοιμήθη ειρηνικά. Και ο άλλος είναι ο όσιομάρτυς Παφνούτιος. Πρόκειται για μιά μεγάλη όσιακή, Ιεραποστολική και μαρτυρική μορφή τής Άνω Αιγύπτου, πού έζησε στά χρόνια του άσεβους διώκτου του Χριστιανισμού, του Διοκλητιανού (303 μ.Χ.).

Τά ασκητικά του παλαίσματα ο Όσιος τά ασκούσε με πολλή ακρίβεια στήν περιοχή του Νείλου κοντά στό χωριό Τέντυρα. Τον πολύτιμο θησαυρό τής αγάπης του, τόν Χριστό, δεν Τόν κρατούσε μόνο γιά τόν εαυτό του. Θεωρούσε μεγάλη του τιμή νά Τόν φανερώνει με διδαχές στήν ευρύτερη περιοχή του. Γι' αυτό εξερχόταν από τόν τόπο τής ασκήσεως του και περιδιάβαινε τις πόλεις και φώτιζε με τό φως του Χρίστου τά σκοτάδια των ψυχών τών ειδωλολατρών. Πολλοί άλλαζαν πορεία. Μετανοούσαν. Ακολουθούσαν τόν δρόμο τής χριστιανικής ζωής. Ο Κύριος Ιησούς Χριστός έμεγαλύνετο. Στο μικρό του άσκητήριο έφθαναν πολλοί γιά νά ζητήσουν καθοδήγηση και ενίσχυση. Είχε γίνει πλέον ο Παφνούτιος μιά ισχυρή πνευματική προσωπικότητα με κύρος σοφού διδασκάλου και καθοδηγού, με όνομα μεγάλου άγιου και όσιου. Τέτοια βέβαια ονόματα γίνονταν οί πρώτοι στόχοι συλληψεων από τούς διώκτες τής πίστewς. Ή διαταγή και γιά τόν Παφνούτιο - χωρίς ο ίδιος νά γνωρίζει κάτι - είχε εκδοθεί από τόν εξουσιαστή τής Αιγύπτου Αρριανό. «Ο Παφνούτιος θά συλληφθεί, θά άνακριθεί και θά τιμωρηθεί, άν συνεχίσει νά πιστεύει και νά διδάσκει τις χριστιανικές αλήθειες».

Ο Κύριος απεκάλυψε στον όσιο δούλο του με μήνυμα (παρουσία) Αγγέλου τό θέλημα του: «Νά ετοιμασθείς, του είπε, Παφνούτιε, γιά νά προσφέρεις τόν εαυτό σου θυσία ζωσα στον Κύριο, αφού φορέσεις τήν ιερατική σου στολή». Μιά ουράνια χαρά ένωσε βαθιά του ο Όσιος. Χωρίς νά δειλιάσει, χωρίς νά κρυφθεί ούτε ακόμα νά περιμένει νά τόν ανακαλύψουν οί στρατιώτες, πορεύθηκε προς τόν έπαρχο Αρριανό. Και εκεί κάτω από τόν υψωμένο θρόνο του, δίπλα στον Νείλο ποταμό, ο ταπεινός και θαρραλέος Παφνούτιος αυτόκλητος παρουσιάστηκε μπροστά στον έπαρχο λέγοντας: «Μέ αναζητείς; Έγώ είμαι ο Παφνούτιος. Κάνε με ο,τι θέλεις».

Ο έπαρχος θαύμασε τήν τόλμη ενός τόσο αδύνατου, ήσυχου και σεβάσμιου γέροντα. Άλλά δεν τόν σεβάστηκε. Διέταξε νά τού φορέσουν αλυσίδες και νά γίνει άνάκριση. Στις απειλές των αρχόντων ατάραχος ο Όσιος ομολογούσε: «Άπό μικρό παιδί λατρεύω και προσκυνώ τόν Θεό τόν ζώντα και αληθινό. Προτιμώ τόν θάνατο, γιατί ένας τέτοιος μαρτυρικός θάνατος δεν είναι θάνατος αλλά ζωή αιώνιος». Ο έπαρχος τόν απείλησε επιδεικνύοντας τά βασανιστικά όργανα. Ο Όσιος έμειδίασε. Τά περιφρόνησε όλα. «Ή ζωή τών Χριστιανών, τού λέγει, είναι ανώτερη από τά βασανιστήρια, και δεν τά φοβόμαστε».

Ο έπαρχος εξαγριώνεται. Διατάζει και τόν κρεμούν. Τού σχίζουν τις σάρκες. Τό άγνό αίμα τού Οσίου κυλά. Ποτίζει τό χώμα... Ο μάρτυρας είναι εξουθενωμένος, όμως προσεύχεται με δυνατή πίστη. Ο Κύριος τόν θεραπεύει.

Έκπληκτοι οί δύο δήμιοι του στρατιώτες, ο Διονύσιος και ο Καλλίμαχος, καθώς αντικρίζουν τό θαύμα, συγκλονίζονται. Ομολογούν πίστη στον αληθινό Θεό. Και αμέσως καταδικάζονται από τόν έπαρχο. Τιμωρούνται και οί δύο με αποκεφαλισμό.

Ακολουθεί ή φυλάκιση του Άγιου. Μέσα στό σκοτεινό δεσμωτήριο ο Όσιος προσεύχεται. Μεταβάλλει τόν τόπο αυτό σε άσκητήριο. Οί προσευχές του είναι ισχυρές. "Ένα παράδοξο φώς εξέρχεται τή νύχτα από τή φυλακή. Μοιάζει με πύρινη φλόγα. Οί δεσμοφύλακες φοβούνται γιά εμπρησμό. Όμως όχι! Δεν είναι. Είναι ο Άγιος λουσμένος στό φώς του Χριστού. Έτσι τόν είδαν αυτόπτες μάρτυρες καθώς προσευχόταν με υψωμένα χέρια. Ακόμη αισθάνθηκαν από εκείνον και μιά άρρητη εύωδία. Σημεία ολοζώντανα αυτά της θείας Χάριτος πού τόσο πλούσια κατοικούσε στον όσιο του Θεού Παφνούτιο.

Συγκροτούμενοι με τόν Άγιο ήταν και 40 βουλευτές καταδικασμένοι εκεί μέσα στή φυλακή γιατί είχαν καταχραστεί δημόσια χρήματα. Ή φωνή του Οσίου τούς καλούσε σε μετάνοια: «Πιστέψτε στον Χριστό, τούς έλεγε ο Παφνούτιος, μετανοήστε, και θά ελευθερωθείτε από τά δεσμά τά πνευματικό της αμαρτίας». Και εκείνοι τόν άκουσαν. Και πίστεψαν. Και ομολόγησαν σταθερά στον έπαρχο: «Είμαστε κι εμείς από τώρα Χριστιανοί. Περιφρονούμε τό ψεύτικα είδωλα. Αγαπούμε τόν Κύριο». Εξαγριωμένος ο έπαρχος διέταξε τόν μαρτυρικό τους θάνατο: «Νά ριχτούν στή φωτιά».

Και έτσι ενωμένοι μέσα στις φλόγες και ενισχύοντας ο ένας τόν άλλον -όπως αργότερα θά συνέβαινε με τούς 40 μάρτυρες τής Σεβάστειας - «έπέταξαν» από τό καμίνι τής φωτιάς στή δρόσο του ουρανού Παραδείσου και οί 40 βουλευτές.

Τ θαύματα της πνευματικής αλιείας ψυχών από τόν όσιο Παφνούτιο συνεχίζονται. Τή νύχτα μέσα στή φυλακή ο Όσιος προσεύχεται «υπέρ τής σωτηρίας του σύμπαντος κόσμου». Και τήν ήμερα αθέατος από τους φύλακες εξέρχεται στήν πόλη, κατηχεί στήν αληθινή πίστη και «εμπνέει πόθο μαρτυρίου» στους κατοίκους.

Κάποια μέρα συνάντησε στό δρόμο 16 παιδιά πού πήγαιναν στό σχολείο. Ήταν τά παιδιά των βουλευτών. Τά πλησιάζει. Τούς ομιλεί γιά τόν Χριστό, γιά τό ένδοξο τέλος τών πατέρων τους. Εκείνα ενθουσιάζονται. Πιστεύουν αμέσως στον Κύριο. Και ο έπαρχος τά οδηγεί σε άνάκριση. Έκφοβίζουν πρώτα τό μικρότερο, ένα

13χρονο παιδί. Τό αναγκάζουν νά ρίξει θυμίαμα στό βωμό τών ειδώλων. Άλλά εκείνο αρνείται και πετά περιφρονητικά μέσα στή φωτιά του θυσιαστηρίου τό βασιλικό πρόσταγμα. Οργισμένος ό έπαρχος διατάζει νά ρίξουν τόν μικρό αντιδραστικό μάρτυρα μέσα στή φωτιά. Και τά υπόλοιπα 15 παιδιά πού παραμένουν πιστά στόν Χριστό, και αυτά τά τιμωρεί υποδειγματικά. Δίνει εντολή και τά λογχίζουν μέ ακονισμένα ακόντια.

Ό όσιος Παφνούτιος συνεχίζει ατάραχος και ειρηνικός μέ τή δύναμη του Θεού νά επηρεάζει πλήθη κόσμου και νά τά στρέφει πρós τόν Χριστό. Ό παράδοξος αυτός - γιά τούς ειδωλολάτρες - άνθρωπος πού τούς καταστρέφει τά σχέδια, πρέπει νά τιμωρηθεί υποδειγματικά. Γι' αυτό μέ μεγάλη συνοδεία στρατιωτών τόν έφεραν - όπως τόν Κύριο «ώς πρόβατον επί σφαγήν» - στό Νείλο. Έμοιαζε ή πορεία αυτή «μέ πορεία θριάμβου».

Ό Όσιος στή νέα του ανάκριση δήλωσε και πάλι τήν ακλόνητη πίστη του στόν Κύριο και Θεό του. Εκείνες τις ήμερες στις όχθες του Νείλου ό Κύριος χάρισε στόν Όσιο του και μιά νέα δόξα. Κατήχησε και οδήγησε στόν Χριστό μιά ομάδα ογδόντα ψαράδων. Άλλά και αυτοί δεν ήταν δυνατόν νά εξαιρεθούν από τά μαρτύρια, γιατί μέ θάρρος ομολόγησαν τήν πίστη τους. Καί όλοι μαζί θανατώθηκαν από τά ξίφη τών αγρίων δημίων.

Έρθε καί ή σειρά του Οσίου. Τόν έδεσαν σέ τροχό. Καί τόν περιέστρεφαν μέ μανία. Τό ασκητικό του σώμα εξαρθρώθηκε καί διαμελίστηκε. Μέ θαύμα όμως μεγάλο ό Κύριος τόν θεράπευσε καί τόν άνέστησε! Παρουσιάζεται καί πάλι ό Όσιος μπροστά στόν Άρριανό. Μέ νέα τόλμη προσπαθεί νά τόν συνταράξει μέ άφυπνιστικούς λόγους. Ό εγωιστής όμως έπαρχος σκληρύνεται περισσότερο. Αντίθετα ό Εύσέβιος ό πραιπόσιτος (=άξιωματούχος) μέ τούς τετρακόσιους στρατιώτες του πού παρακολουθούν μαζί έκθαμβοί τά μεγαλεία του παντοδυνάμου Θεού, συγκλονίζονται και ομολογούν πίστη στον Ιησού Χριστό. Αμέσως τιμωρούνται παραδειγματικά και αυτοί. Παραδίδονται στις φλόγες και πεθαίνουν μαρτυρικά. Άλλα 400 ένδοξα στεφάνια φέρνουν οι άγγελοι από τον ουρανό για να στεφανώσουν τούς νέους αθλητές της πίστewς...

Έφθασε όμως και το τέλος του Όσίου. Ό Παφνούτιος θά σταυρωθεί όπως ό «Αρχηγός του», ό Ιησούς Χριστός. Γαλήνιος καί ατάραχος, μέ ευχαριστία προς τόν πανάγιο Θεό, πλησίασε τόν σταυρό του μαρτυρίου του. Ήταν ένας ξερός φοίνικας. Εκεί επάνω άπλωσαν καί κάρφωσαν τά χέρια του γενναίου αυτού όμολογητού. Εκεί παρέδωσε τό πνεύμα του. Καί από εκεί έδειξε σέ όλους μέ τό παράδειγμα του «πως ένας άνθρωπος είναι δυνατόν παρακινούμενος από φλογερό ζήλο νά μπορεί μέ τή δύναμη του Θεού νά επηρεάζει στό καλό και νά μεταμορφώνει μιά ολόκληρη κοινότητα».

Ή Παράδοση αναφέρει ότι αμέσως μετά τήν εκπνοή του μάρτυρα βλάστησαν από τό άκαρπο δένδρο δώδεκα κλώνοι γεμάτοι καρπούς. Οί σταυρωτές του έγιναν καί αυτοί Χριστιανοί. Ή ψυχή του όσιομάρτυρος Παφνουτίου είχε πλέον πετάξει στόν ουρανό. Εμπρός του αντίκριζε πανευτυχής τό πρόσωπο του λατρευτού του Κυρίου, της Παναγίας, τών Αγίων, αλλά καί τών 546 συνολικά Μαρτύρων πού ό ίδιος μέ τή Χάρη του Κυρίου είχε οδηγήσει εκεί.

Όσιότητα, Ιεραποστολή, Μαρτύριο. Είναι τό τρίπτυχο της ζωής του αγίου Παφνουτίου. Αυτό άς είναι τό σύνθημα καί της δικής μας ζωής. Τό νέο εκκλησιαστικό έτος άνοιξε καί πάλι μπροστά μας. Άς τό βαδίσουμε σύμφωνα μέ τό πρότυπο της ζωής του Αγίου μας. Μέ αγώνα για όσιότητα καί εξαγνισμό, μέ δράση για ιεραποστολή καί γνωριμία τών ανθρώπων μέ τόν Σωτήρα Κύριο καί μέ διάθεση νά μαρτυρούμε για τόν Χριστό, δεχόμενοι ειρωνείες ή χλευασμό ή περιφρόνηση του κόσμου. Όλα μέ χαρά καί για τή δόξα του Κυρίου μας Ιησού Χριστού!